

Rauws wijst op het pop-upwijkje dat op het Suikerunieterrein is verrezen. 'In no-time zijn daar een stuk of negen huizen en een klein appartementenblokje neergezet. Die kunnen gewoon weer uit elkaar worden gehaald en elders opnieuw worden opgebouwd. Je ziet het verschil met een gewone wijk niet, dus kwalitatief lever je niets in.'

Slimmere regels

Een niet onbelangrijk detail is de regelgeving. Teveel willen bepalen wat er precies moet gebeuren zorgt dat regels snel achterhaald zijn. Daarom pleit Rauws voor slimmere regels. 'Je kunt wel zeggen dat iedereen vier zonnepanelen op zijn huis moet, maar nu is er een containercrisis, er is een geopolitieke strijd om de grondstoffen voor zonnepanelen, dus zou zo'n regel alweer achterhaald zijn. Dan kun je beter zeggen: je moet zelfvoorzienend zijn in energie. Hoe je dat doet, maakt ons niet uit.'

Daar hoort ook bij dat je bepaald gedrag en kennis in de wijk stimuleert, vindt Rauws. 'Een van de PhD's die ik begeleid, kijkt naar duurzaam gedrag in de wijk. Wat opvalt is dat mensen vaak best groene overtuigingen hebben, maar denken dat hun buurtgenoten dat minder hebben. Dat kan een barrière zijn om te handelen. Door in je beleid mensen te nudgen en te informeren dat de burens best duurzaam zijn, kun je die verkeerde veronderstelling corrigeren, waardoor er wellicht meer duurzame initiatieven van de grond komen. Ik denk dat planologen veel meer van dit soort gedragskennis gebruik zouden kunnen maken.'

Groningen voortrekkersrol

Rauws vindt het 'een slimme zet' dat de Gemeente Groningen in de nieuwe Leidraad Openbare Ruimte, die afgelopen zomer werd gepresenteerd, de openbare ruimte meer en beter toegankelijk wil maken voor voetgangers en fietsers en tegelijkertijd ruimte voor klimaatadaptatie creëert. Ook de voortrekkersrol van de gemeente bij het verduurzamen van de stadslogistiek kan op zijn goedkeuring rekenen. De cijfers die Rauws noemt zijn gigantisch: een gemiddelde wijk van drieduizend inwoners krijgt 110.000 pakjes, 80.000 maaltijden en 40.000 leveringen van boodschappen per jaar. 'De gemeente laat zien dat dit duurzaam kan, door elektrische voertuigen te stimuleren, haar eigen post met bakfietsen te bezorgen en pakketkluisen te ondersteunen.'

Oplossing puzzel

De gemeente Groningen mag dan het goede voorbeeld geven, landelijk mist Rauws een centrale visie. 'Sinds de jaren zestig stond planning echt centraal in hoe Nederland functioneerde, maar op landelijk niveau is daar weinig aandacht meer voor. In 2010 is het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer zelfs opgeheven. Maar de Deltacommissaris zegt nu dat droge voeten houden niet alleen over water gaat, maar ook over de inrichting van het land. Bij de stikstofproblematiek gaat het niet alleen over boeren en industrie die stikstof produceren, maar over waar ze dat doen, zodat de stikstof wel of niet neerslaat in natuurgebieden. Het denken in ruimtelijke samenhang is bij veel problemen de oplossing van de puzzel.'

FOTO: SIESE VEENSTRA

WIJMENGA'S WERELD

OPGETEKEND DOOR MARJAN BROUWERS

Een boodschap van hoop

De kerstboom staat er dit jaar weer mooi verlicht bij op de Grote Markt en overal in de stad brandt de feestverlichting volop. Een warm teken van hoop in deze tijd die niet gemakkelijk is geweest. Allemaal dachten we in de zomer dat het einde van de pandemie in zicht was, maar Covid-19 blijkt een stuk minder voorspelbaar dan menigeen had verwacht. Dus dragen we weer mondkapjes, houden we afstand van elkaar en studeren en werken we opnieuw zoveel mogelijk thuis. Net als vorig jaar: een constatering om bijna moedeloos van te worden.

Toch wil ik in deze laatste column van 2021 niet somberen, want er zijn dit jaar ook veel mooie dingen gebeurd. Zo heb ik begin november genoten van de onthulling van twintig nieuwe portretten van hoogleraren. Een traditie die bijna net zo oud is als de universiteit zelf. In 1618 kregen vier portretten van de grondleggers van onze universiteit voor het eerst een plekje aan de muur in de Senaatskamer van het toenmalige academiegebouw. Door de eeuwen heen hebben we die traditie voortgezet. Op elf van de nieuwe portretten staan vrouwelijke hoogleraren afgebeeld. Daarmee laten we nu goed zien hoe we als universiteit steeds inclusiever worden. Overigens mochten in die Senaatskamer vroeger alleen portretten van overleden hoogleraren hangen. Die regel hebben we losgelaten, zodat tijdens buluitreikingen, voorlichtingsbijeenkomsten en promotieberaden nu ook actieve hoogleraren vanaf de muren kunnen toekijken. In de komende jaren willen we daaraan portretten van onze Spinoza- en Stevinpremiëwinnaars toevoegen.

Een ander hoogtepunt was een recordaantal promoties: naar verwachting 640 eind december. Een historische groei, want in 2000 stond de teller nog op ruim 200 per jaar en in 2010 waren het er 338. Al die promoties laten zien dat de RUG zich in razend tempo ontwikkelt tot een echte research-driven, internationale en inclusieve universiteit met promovendi die uit de hele wereld komen. Ondanks de beperkingen van de pandemie zijn ze erin geslaagd hun promotieonderzoek met succes te voltooien. Als ik dan die kersverse doctoren overladen met bloemen zie staan op de trappen van het Academiegebouw, ontbrandt in mij de stille hoop dat ik die enthousiaste gezichten ooit terug zal zien op een portret in de Senaatskamer.

Cisca Wijmenga
rector magnificus